

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Vesterålskraft Vind AS
Pb. 103
8401 Sortland

Vår dato: 12 AUG 2013
Vår ref.: 200703459-26 ke/jboe
Arkiv: 511
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Jørgen Kocbach Bølling
22 95 98 54 – jboe@nve.no

Vesterålskraft Vind AS – Hovden vindkraftverk. Vedtak om avslag på søknad om anleggskonsesjon.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i medhold av energiloven av 29.6.1990 nr. 50 og fullmakt gitt av Olje- og energidepartementet den 7.12.2012 i dag avslått konsesjonssøknad av 07.04.2006 med endringer av 12.10.2009 og 04.06.2013 fra Vesterålskraft Vind AS om å bygge og drive Hovden vindkraftverk.

Den planlagte utskifting av eksisterende 400 kW vindturbin på Nautneset på Hovden til en ny 2,3 MW vindturbin kan etter NVEs vurdering være et økonomisk gjennomførbart prosjekt. Når tiltakets begrensede størrelse og virkninger tas med i vurderingen er det imidlertid ikke et samfunnsmessig rasjonelt prosjekt, sammenlignet med andre vindkraftprosjekter NVE har meddelt konsesjon. NVE har i vedtaket lagt avgjørende vekt på tiltakets støyvirkninger for boliger og fritidsboliger på Hovden.

Søknaden og beskrivelse av tiltaket

Vesterålskraft Vind AS søkte 07.04.2006 om konsesjon for Hovden vindkraftverk i Bø kommune, Nordland fylke. Vesterålskraft Vind AS søkte på dette tidspunkt konsesjon for å bygge og drive et vindkraftverk med en samlet installert effekt på inntil 10 MW, basert på to vindturbiner plassert på Nautneset og Tarholmen. Tiltaket var et samarbeid med Nordkraft Vind AS.

På Nautneset har det siden 1991 stått en 400 kW vindturbin med navhøyde 30 m. Den ene av de to omsøkte vindturbinene er en erstatning av denne turbinen. Parallelt med konsesjonssøknaden har Bø kommune arbeidet med en planprosess tilknyttet Hovden havn og Tarholmen. I denne sammenheng har det blitt fremmet innsigelse fra Nordland fylkeskommune mot etablering av en vindturbin på Tarholmen. Bakgrunnen for dette er kulturminnefaglige vurderinger.

Etter innsigelsen har tiltakshaver i brev av 12.10.2009, med utfyllende opplysninger av 04.06.2013 gått bort fra det omsøkte tiltaket basert på to vindturbiner. Det omsøkte tiltaket er nå kun en utskifting av den eksisterende vindturbinen på Nautneset. Tiltaket var opprinnelig planlagt med en felles

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

nettilknytning med et planlagt vindkraftverk på Bufjellet. Dette prosjektet er senere trukket, og når også vindturbinen på Tarholmen er trukket ut av prosjektet vil det være tilstrekkelig kapasitet i eksisterende 22 kV-ledning til Hovden. På grunn av begrensinger i nettet planlegges nå prosjektet med en begrensning på 2,3 MW installert effekt. Den nye vindturbinen planlegges med en navhøyde på 80 meter, og anlegget er beregnet å kunne gi en årlig energiproduksjon på 8,5 GWh.

Vindturbinen er planlagt plassert 400-450 meter fra nærmeste bebyggelse på Hovden.

NVEs behandling av Hovden vindkraftverk

Generelt om NVEs behandlingsprosess

Større vindkraftsaker skal konsekvensutredes før det kan søkes konsesjon for prosjektet. Etablering av enkeltturbiner og mindre vindkraftverk slik som Hovden vindkraftverk med en installert effekt under 5 MW omfattes ikke av forskrift om konsekvensutredninger hjemlet i plan- og bygningsloven § 14-6. Dersom anlegget skal levere kraft på nettet er det konsesjonspliktig i medhold av energiloven. Tiltakshaver må da beskrive alle virkninger av prosjektet i en søknad om konsesjon. Tiltaket kan ikke være i strid med gjeldende planbestemmelser, men det kreves ikke reguleringsplan for tiltaket. Dersom det gis konsesjon til vindkraftverket, må konsesjonær søke om dispensasjon fra kommuneplanen.

Når NVE mottar en søknad sendes denne på en høring. Under høringsrunden gjennomføres det møter med lokale og regionale myndigheter og folkemøter. På bakgrunn av søknad, møter, høringsuttalelser, eventuelle tilleggsopplysninger, befaringer og egne vurderinger avgjør NVE om beslutningsgrunnlaget er godt nok og om tiltaket skal meddeles konsesjon. Tematiske konfliktvurderinger og eventuelle regionale planer for vindkraft utgjør også en del av NVEs beslutningsgrunnlag. NVEs vedtak kan påklages til Olje- og energidepartementet.

Høring av søknad, krav om tilleggsopplysninger, møte og befaring

NVE mottok opprinnelig konsesjonssøknad for Hovden vindkraftverk 10.04.2006. På grunn av stor saksinngang ble søknaden satt på vent frem til høsten 2009. Søknaden med informasjon om det reduserte prosjektet ble i brev av 30.11.2009 sendt på høring til Fylkesmannen i Nordland, Nordland fylkeskommune, Statens forurensingstilsyn (nå Miljødirektoratet), Luftfartstilsynet, Avinor AS, Norkring AS og Statnett SF. Følgende fikk søknaden til orientering; Olje- og energidepartementet, Miljøverndepartementet, Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap – region Nord-Norge, Enova SF, Norsk institutt for by- og regionsforskning. Etter henvendelse i e-post av 13.01.2010 fikk også Forsvaret saken til uttalelse.

I e-post av 04.02.2010 ba NVE om å få oversendt beregningene som lå bak vurderingene av skyggekast. Som følge av dette sendte Vesterålskraft Vind AS i e-post av 10.01.2011 over reviderte støy- og skyggekastberegninger for det reduserte vindkraftprosjektet.

NVE tok saken til sluttbehandling våren 2013. NVE hadde til da ikke mottatt merknader fra noen privatpersoner som kan bli berørt av tiltaket. Samtidig var det ikke mulig å se av sakens dokumenter om naboer og grunneiere rundt planområdet hadde blitt orientert om prosjektet. NVE ba på dette grunnlag tiltakshaver om å utforme en kort revisjon av sitt prosjekt, og sendte dette på en ny høring. Samtidig inviterte vi til et folkemøte om prosjektet på Hovden grensehus 10.06.2013. NVE inviterte også kommunale og regionale myndigheter til møtet. På møtet stilte ca 20 personer. NVE orienterte om saksbehandlingen av søknaden, og tiltakshaver orienterte om prosjektet. Høringen og det offentlige møtet ble kunngjort i Bladet Vesterålen, og alle relevante dokumenter ble gjort tilgjengelige på NVEs nettsted. NVE ba også tiltakshaver om å orientere berørte grunneiere, rettighetshavere og naboer om

søknaden, fristen for uttalelse og om det offentlige møtet, jf. energilovens § 2-1. I forbindelse med møtet befarte NVE planområdet sammen med tiltakshaver.

Innkomne merknader

NVE har mottatt åtte høringsuttalelser til saken. Hovedelementene i innkomne merknader er som følger:

Bø kommune er positive til at det meddeles konsesjon til den reviderte løsningen for prosjektet. De påpeker at det ikke er påvist negative virkninger av prosjektet, og skriver at tiltaket er utformet i nær dialog mellom tiltakshaver og kommune. Å utnytte naturressurser som vindkraft er viktig for kommunen, og de ber om rask saksbehandling.

Nordland fylkeskommune anbefaler at det meddeles konsesjon til det reviderte prosjektet. Fylkesrådet ber NVE avklare om det kan være konflikter mellom eksisterende eller planlagt bebyggelse på Hovden. Ettersom tiltaket skal etableres i et område med havørn ber NVE om å vurdere et miljøoppfølgingsprogram for denne arten. De ber også om å bli varslet når detaljplanen for tiltaket foreligger, slik at fylkeskommunen kan avklare behovet for eventuelle arkeologiske undersøkelser.

Fylkesmannen i Nordland påpeker at tiltakets virkninger knyttes til at den eksisterende vindturbinen på Nautneset vil erstattes med et vesentlig større anlegg. Dette vil kunne gi virkninger for landskapet og nærmiljøet i form av støy og skyggekast. Det påpekes at retningslinjene for støy (T-1442) på høringstidspunkt var under endring, og Fylkesmannen anbefaler at den nye grenseverdien på L_{den} 45 dB legges til grunn for prosjektet. De påpeker også NVEs mulighet til å stille krav til utredning av avbøtende tiltak som alternative vindturbiner eller skjerming av uteoppholdsområder.

Luftfartstilsynet ber om at det utredes om anlegget kan påvirke omkringliggende radar- og navigasjonsanlegg, inn- og utflyvning for nærliggende lufthavner og om tiltaket vil kunne hindre luftfart, spesielt for lavtflygende helikoptre og fly. Utredningen bør gjøres i samråd med Avinor AS.

Hjordis Evensen m/familie er negative til etableringen av den nye vindturbinen. De er bekymret for støy og virkninger for flora og fauna, og mener at utredningene ikke er tilstrekkelige. De påpeker også at tiltaket er lokalisert i et boligområde i en kommune med synkende folketall, og mener at tiltaket vil kunne gi både fraflytting og reduksjon av ferie- og fritidshus. Videre stiller de spørsmål til utreders habilitet og til realiteten i virkninger for forsyningssikkerhet og infrastruktur til Hovden. De stiller seg også tvilende til om en vindturbin kan sies å være en turistattraksjon for Hovden, og fremhever isteden stedets beliggenhet og den uberørte naturen.

Andelslaget Nygårdstua v/P.T. Nygård protesterer mot den planlagte vindturbinen. De fremhever vindturbinens størrelse, og nærhet til omkringliggende bebyggelse. Bolighusene ligger 400- 500 meter fra vindturbinen. I den forbindelse fremheves virkninger som støy, iskast og skyggekast. Andelslaget informerer også om at de har fått godkjent utbygging av fire tomter, der den nærmeste ligger 100 meter fra vindturbinen, og de er kritiske til den kommunikasjonen grunneierne har hatt med kommunen om det omsøkte prosjektet. De kan heller ikke se at argumentasjonen om at en vindturbin vil være en turistattraksjon medfører riktighet. Andelslaget informerer også om at Vesterålskraft Vind AS ikke har en gyldig leieavtale på veien frem til vindturbinen. For øvrig minner de om andre lands krav til avstand fra bebyggelse til vindturbiner, som langt overgår de forhold som gjelder på Hovden, og de begrensnings som ligger i overføringsnettet. På dette grunnlag mener de at tiltakets ulemper langt overgår de positive sidene av prosjektet, og ber NVE om å stoppe prosjektet.

Elin og Rune Dahl skriver at tiltakshaver ikke har sendt informasjon om prosjektet til fastboende og hytteiere, i tråd med NVEs krav. De fremhever Hovdens attraksjonsverdi, med muligheter for

næringsutvikling og verdiskapning tilknyttet reiseliv. Her bor 26 fastboende, og det har de to siste årene vært en tilflytting på seks personer. På basis av størrelse og alder har de ikke vesentlige innsigelser mot den eksisterende vindturbinen, selv om det fremheves at støynivået har økt betraktelig i de senere årene. De mener ikke at selve vindturbinen er å kalle en attraksjon. Det er snarere veien ut som er det, da denne brukes til utkikkspunkt mot havet. Når det gjelder støy vises det til støymålingene for tiltaket, som viser at utskiftingen vil gi vesentlig økte støyvirkninger. I den sammenheng viser de til deres bolig, som på grunn av støyvirkninger fra eksisterende vindturbin og innspill fra Vesterålskraft Vind AS ble etablert lenger vekk fra vindturbinen enn planlagt, 489 meter fra turbinen. De stiller seg for øvrig undrende til at det ikke er gjort støyberegninger for deres bolig. Vedrørende støy påpekes det også at fremlagte beregning baseres på en navhøyde på 80 meter, mens det i søknaden beskrives 90 m og en vindturbin med installert effekt inntil 5 MW. På dette grunnlag bes det om tilleggsutredning av støy og skyggekast. Dahl mener for øvrig at tiltaket vil redusere verdien av deres eiendom, og de kan ikke se at tiltaket vil gi langsiktig samfunnsmessig og økonomisk gevinst for lokalsamfunnet på Hovden.

Konrad Hansen protesterer mot oppføring av ny vindturbin på Hovden. Til grunn for dette legger han nærhet til sin fritidsbolig, som ligger 300 m fra tiltaket. Tiltaket vil etter hans vurdering ødelegge Hovden som en idyllisk plass med spesiell natur, og redusere verdien på hans hytte. Videre fremheves virkninger av skyggekast og virkninger for fuglelivet i området, spesielt for en stor havørnbestand.

NVEs vurdering

Økonomi, leveringssikkerhet og samfunnsvirkninger

På grunn av begrensninger i nettet planlegges prosjektet med en begrensning på 2,3 MW installert effekt. Den nye vindturbinen planlegges med en navhøyde på 80 meter, og anlegget er beregnet til å gi en årlig energiproduksjon på 8,5 GWh. Vesterålen og Lofoten har i dag lite produksjon av kraft og er et underskuddsområde. Ny fornybar energiproduksjon vil derfor etter NVEs vurdering være positivt både ut i fra et klimaperspektiv og ved at regionen blir mer selvforsynt med kraft. Tiltaket vil ikke kreve opparbeiding av annen infrastruktur og det er sannsynlig at tiltaket vil kunne ha stordriftsfordeler ved både etablering og drift, sett i sammenheng med tiltakshavers andre vindkraftprosjekt på Ånstadblåheia. Dette prosjekt er meddelt konsesjon, men påklaget og oversendt Olje, og energidepartementet til klagebehandling. Tiltaket vil også ha rett på støtte gjennom det norsk-svenske elsertifikatmarkedet. På dette grunnlag legger NVE til grunn at tiltaket vil være et økonomisk gjennomførbart vindkraftprosjekt.

I søknaden fremkommer det at på kort sikt vil en utbygging av vindkraft på Hovden gi virkninger i form av økt sysselsetting gjennom leveranser av varer og tjenester. NVE legger til grunn at når det gjelder Hovden vindkraftverk, vil dette være begrenset da øvrig infrastruktur i hovedsak allerede er etablert.

Tiltakshaver skriver at eksisterende vindturbin i Hovden har vært et positivt bidrag som turistattraksjon i området. Til dette stiller flere høringsinstanser seg tvilende. NVE har ikke funnet grunnlag for å gå nærmere inn i denne problemstillingen.

NVE konstaterer at Bø kommune ønsker å legge til rette for næringsutvikling innenfor bl.a. vindkraft.

Støy

Støyutslipp reguleres av "Retningslinje for støy i arealplanlegging" (T-1442). I revidert retningslinje er vindskygge tatt vekk som kriterium i fastsettingen av grenseverdier for støy fra vindturbiner. Grenseverdien vil dermed være L_{den} 45 dBA for alle bygninger.

Støyberegningene er utarbeidet av Triventus i dataprogrammet WindPRO versjon 2.7. Turbinalternativ på 2,3 MW er lagt til grunn for beregningene, og det forutsettes en vindstyrke på 8 m/s fra alle retninger.

Nye Hovden vindkraftverk vil ifølge støyutredningen medføre et støynivå på over L_{den} 45 dBA ved til sammen 11 helårsboliger og fritidsboliger. Videre vil syv boliger og fritidsboliger få et støynivå på mellom L_{den} 40 dBA og L_{den} 45 dBA. Bebyggelsen ligger i retning øst for vindturbinen.

NVE minner om at den anbefalte grenseverdien på L_{den} 45 dBA er retningsgivende, og ikke et absolutt krav til støynivå. Den anbefalte grenseverdien er et uttrykk for hva samfunnet bør akseptere ved etablering av vindkraftverk. Etter NVEs vurdering bør grenseverdiene for støy respekteres og i stor grad overholdes. NVE konstaterer i denne sammenheng at en eventuell realisering av prosjektet vil gi støyvirkninger over anbefalte grenseverdier for mange bolighus og fritidsboliger. Dette illegges avgjørende vekt i vurderingen av konsesjonsspørsmålet.

NVEs samlede vurdering og vedtak

Det omsøkte prosjektet er etter NVEs vurdering et gjennomførbart økonomisk prosjekt i det norsk-svenske elsertifikatmarkedet, med begrensede positive virkninger for leveringssikkerhet og andre samfunnsvirkninger.

En eventuell realisering av prosjektet vil også gi støyvirkninger over anbefalte grenseverdier for mange bolighus og fritidsboliger. Tiltakets begrensede størrelse sett opp mot tiltakets støyvirkninger medfører at NVE ikke har funnet det rasjonelt å meddele konsesjon i denne saken.

Siden NVE har lagt avgjørende vekt på støyvirkninger for bebyggelsen på Hovden finner NVE ikke grunn til å redegjøre for ytterligere momenter i saken, jamfør forvaltningsloven §§ 24 og 25. Kravet til begrunnelse for vedtak jf. Forvaltningsloven § 25 anses med dette som oppfylt.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) vil med dette, i medhold av energiloven av 29.6.1990 nr. 50 og fullmakt gitt av Olje- og energidepartementet den 7.12.2012 avslå konsesjonssøknad av 07.04.2006 med endringer av 12.10.2009 og 04.06.2013 fra Vesterålskraft Vind AS om å bygge og drive Hovden vindkraftverk.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Arne Olsen
seksjonssjef

Hørings- og orienteringsinstanser informeres om vedtaket

Kopi til: Bø kommune